

Присјетимо се:

- 1) Одакле потиче и шта значи ријеч Литургија?
- 2) Зашто је Литургија централно богослужење наше Цркве?
- 3) Кад је установљена Света Тајна Причешћа?

Символ вјере и Оче наш у светој Литургији

(Уџбеник 79.-86. страна)

Постоје три Литургије на којима смо имали прилику да присуствујемо:

- 1) Литургија Светог Јована Златоустог
- 2) Литургија Василија Великог
- 3) Литургија Пређеосвећених Дарова

- Јован Златоусти је рођен 354. године у Антиохији. Био је Цариградски патријарх. Прозван је златном трубом Православља, због лијепих и надахнутих бесједа које је држао. По томе и носи име Златоусти. Ово је тип Литургије који се најчешће служи у нашој Цркви.
- Василије Велики, рођен је 330. године у Кесарији. Велики богословски мислилац, посебно значајан по дефинисању учења о Светој Тројици. Припадао је групи чувених Кападокијаца, који су хришћанску мисао супротставили тадашњем паганском схватању. Литургија Василија Великог служи се у недјеље Великог поста, уочи Божића, уочи Богојављења, Велики Четвртак, Велика Субота и на празник Василија Великог.
- Литургија Пређеосвећених дарова, служи се само у Великом посту, најчешће сриједом и петком. То је, заправо, вечерње богослужење са Причешћивањем. Часни дарови (хљеб и вино) за Свето Причешће, освећени су раније, због чега и носи назив Литургија Пређе-освећених Дарова.

Дијелови Литургије:

- 1) Проскомидија
- 2) Литургија оглашених
- 3) Литургија вијерних

- Проскомидију обавља свештеник прије почетка Свете Литургије. У преводу са грчког, то значи приношење, односи се на Часне Дарове и обавља се у дијелу храма који се, такође, зове Проскомидија (погледати скицу храма у свескама).
- Литургија оглашених је дио Литургије на којем присуствују некрштени (катихумени). Они присуствују читању Посланице и Јеванђеља, након чега, на позив свештеника, излазе из храма.
- Литургија вијерних почиње кад катихумени изађу са богослужења. У овом дијелу Литургије чита се Символ вјере, Оче наш и врши се Света Тајна Причешћа.

У наредним редовима ћемо се посветити настанку у значају ове двије молитве за живот Хришћана.

Символ вјере

Настао је у 4. вијеку као резултат борбе против погрешних учења (јереси). Кроз Символ вјере је дефинисано учење о Светој Тројици и самој Цркви као преукусу Будућег Царства. Дјелимично је формиран на Првом Васељенском Сабору у Никеји 325. године, а завршен на Другом Васељенском Сабору 381. године у Цариграду. у том облику је сачуван до данашњег дана.

Символ вјере представља и наше лично исповједање, односно наш добровољни пристајак на учење Цркве. Због тога је значајан почетак **ВЈЕРУЈЕМ** (1. лице једнине). Дакле, ЈА вјерујем, учествујем и припадам Цркви- Тијелу Христовом, а самим тим и настојим да усмјерим свој живот ка Христу и учењу које нам је оставио.

Текст Символа вјере говори о сваком од Свете Тројице појединачно, па ћемо, да би било прегледније и јасније, табеларно приказати учење:

ОТАЦ	СИН- ИСУС ХРИСТОС	СВЕТИ ДУХ
- Сведржитељ - Творац (неба и земље и свега видљивог и невидљивог)	-Јединородни -Рођени (од Оца) -Бог Истинити -Нестворени -Јединосушни (Оцу) -Оваплоћени -Распети -Васкрсли	-Животворни -Онај Који Исходи (од Оца)

Символ вјере исповједа: Једну, Свету, Саборну и Апостолску Цркву.

(Вратите се на лекцију Својства Цркве како бисте се присјетили значења сваког од наведених појмова.)

Оче наш

Молитву Оче наш оставио нам је Господ Исус Христос као „образац“ нашег обраћања Богу (види Јеванђеље по Матеју 6. 9.-13.)

Да бисмо схватили значај ове молитве за наш свакодневни живот, покушаћу што једноставније да објасним значења одређених њених дијелова:

- Оче наш - Онај Који је (како каже Символ вјере) Творац свега, који нас је довео у постојање, дао нам власт на сопственим животом и слободу да га обликујемо према својим жељама, уз константан позив на усавршавање.
- на небесима – не мора нужно да представља локацију, него другачији начин постојања
- да се свети име Твоје – ријеч *светити* не значи само празновати или сјећати се, него се усмјеравати према Ономе кога светимо, на свакодневном нивоу.
- да дође Царство Твоје – да се остваре оне двије Христове заповјести о љубави, што је почетак остварења Будућег Царства.
- Хљеб насушни – (види Јеванђеље по Матеју 4.4.)
- Опрости нам дугове наше (као што и ми опраштамо дужницима својим) – позив на Христове заповјести о љубави.

Након што смо утврдили кад су настале и о чему говоре ове молитве, те дјелимично објаснили одређене термине који се у њима појављују, можемо да покушамо да дефинишемо значај њиховог читања на свакој Литургији. Првенствено, битно је да се увијек наново присјећамо ријечи које нам је оставио Христос, те да на тај начин напредујемо у духовном усавршавању. Да поштујемо предање Отаца које нам је остављено кроз Символ вјере, настојећи да увијек изнова схватамо учење о Светој Тројици у складу са узрастом и духовном зрелошћу.